

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голіца

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-  
роботи



Робоча програма навчальної дисципліни

**УКРАЇНА В СИСТЕМІ СВІТОГОСПОДАРСЬКИХ З  
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ТА ВЕКТОРИ РО**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 – Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародні економічні відносини,

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристич

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання)  
к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені  
заступник декана з навчальної роботи факультету міжнародних економічних  
туристичного бізнесу Григорова-Беренда Лариса Іванівна  
к.юрид. н., доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин, міжнародної  
безпеки Новікова Людмила Вікторівна

Програму схвалено на засіданні кафедри  
міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені

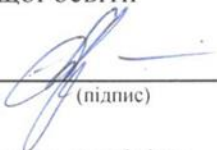
  
(підпис)

Надія КАЗЕМ

Програма навчальної  
правова база та вектор  
доктора філософії  
(назва рівня вищої  
спеціальності 292 І  
освітня програма І

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини»  
третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти

  
(підпис)

Олена ДОБРО

1.1. Мета викладання  
формування у здобувачів  
місця України в системі  
та застосування методів  
формування навичок

Програму погоджено науково-методичною комісією  
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу  
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

  
(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА

1.2. Основні завдання  
- формування наступних  
ЗК 1. Здатність до набування  
інформації з різних джерел  
ЗК 2. Здатність формувати  
приймати обґрунтовані рішення  
ЗК 3. Здатність до аналізу  
аргументів і перевірки  
тайм-менеджменту.

ЗК 4. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки.

ЗК 5. Здатність працювати в команді дослідників, як з України, так і з країн ЄС, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети – інтеграції України в ЄС, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК 1. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

СК 2. Здатність до формування наукового цілісного уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.

СК 3. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних економічних та соціальних явищ.

СК 4. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

СК 5. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.

СК 6. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу, визначати тенденції та особливості процесу євроінтеграції України, виявляти сучасні проблеми, формувати відповідні висновки, пропозиції та рекомендації щодо їх вирішення, формувати прогнози та перспективні напрямки його подальшого розвитку

1.3. Кількість кредитів 4

1.4. Загальна кількість годин 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
8 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
7 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
105 год.	116 год.
Індивідуальні завдання	
не передбачені навчальним планом	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти мають досягти наступних результатів:

РН 1. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.

РН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань.

РН 3. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології.

РН 4. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію.

РН 5. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики.

РН 7. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

РН 8. Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції, визначати тенденції та особливості процесу євроінтеграції України.

РН 9. Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ.

РН 10. Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

РН 11. Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.

## 2. Тематичний план навчальної дисципліни

### Розділ 1. Нормативно-правове регулювання зовнішньоекономічних зв'язків України.

Поняття і правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Законодавство України та міжнародні договори в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах.

Правові засади поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (ПВЗВТ). Адаптація законодавства України до вимог Європейського Союзу.

### Розділ 2. Участь України у світогосподарських зв'язках, основні вектори розвитку.

Економічна складова зовнішньополітичного іміджу держави.

Основні умови та чинники розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни.

Зовнішня торгівля України: структура, сучасний стан та перспективи.

Інвестиційне співробітництво України. Регулювання іноземного інвестування в Україні.

Україна в системі міжнародної трудової міграції.

Фінансові та виробничі зв'язки України.

Зовнішньоекономічні зв'язки України з окремими країнами та регіонами світу, міжнародними організаціями.

Україна у світових інтеграційних процесах.

Основні вектори розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.

## 3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Розділ 1. Нормативно правове регулювання зовнішньоекономічних зв'язків України.</b>												
Разом за розділом 1	60	4	3			53	60	2				58
<b>Розділ 2. Участь України у світогосподарських зв'язках, основні вектори розвитку.</b>												
Разом за розділом 2	60	4	4			52	60	2				58
<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	<b>8</b>	<b>7</b>			<b>105</b>	<b>120</b>	<b>4</b>				<b>116</b>

## 4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	<b>Поняття і правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.</b> <i>Розглянути статті ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність» якій визначає принципи зовнішньоекономічної діяльності, окреслює коло її суб'єктів, називає види зовнішньоекономічної діяльності, закріплює основи її регулювання, передбачає встановлення спеціальних правових режимів зовнішньоекономічної діяльності, містить норми щодо відповідальності учасників зовнішньоекономічної діяльності та захисту їх прав і інтересів та підготувати доповідь « Загальна характеристика ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність».</i>	3
2.	<b>Структура та особливості зовнішньої торгівлі України товарами й послугами.</b> <i>Проаналізувати динаміку зовнішньої торгівлі України товарами й послугами з регіонами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати прогноз. Скласти аналітичну записку до отриманих результатів</i>	2
3.	<b>Інвестиційні зв'язки України.</b> <i>Проаналізувати динаміку інвестиційних</i>	2

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
	зв'язків України з країнами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати прогноз. Зробити аналітичну записку до отриманих результатів	
	<b>Разом</b>	<b>7</b>

### 5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	К-ть годин	
		денна	заочна
1.	Поняття і правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Підготовка до практичних занять за вказаною темою. Ознайомлення з юридичною літературою щодо зовнішньоекономічної діяльності та її правового регулювання.	10	12
2.	Законодавство України та міжнародні договори в сфері зовнішньоекономічної діяльності. Ознайомлення з системою законодавства України про ЗЕД та міжнародні договори: Конституція України, Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р., Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р., Митний кодекс України від 13.03.2012 р., ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність», ЗУ «Про міжнародні договори», ЗУ «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 р. та ін. Укази Президента України, Постанови КМУ, Правові акти НБУ. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.), Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, 2014. <i>Завдання: Проаналізуйте норми ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність» та ЗУ «Про гуманітарну допомогу» і зробіть обґрунтований висновок про те, чи є міжнародна благодійна допомога одним з видів зовнішньоекономічної діяльності.</i>	15	15
3.	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах. Ознайомлення з ЗУ «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р. Розглянути концепції розвитку сучасних економічних зон та їх особливості. Особливості прикордонної торгівлі та транскордонного співробітництва. <i>Підготувати аналітичну записку.</i>	15	15
4.	Правові засади поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (ПВЗВТ). Надати характеристику ПВЗВТ як економіко-правовому режиму. Розглянути принципи ПВЗВТ. Ознайомитися з правовими підставами адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Сформуванню особисту обґрунтовану точку зору щодо цього питання.	13	16
5.	Основні умови та чинники розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни Підготовка до практичних та/або семінарських занять за темами. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій, політичних діячів. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо сучасних умов участі України у світогосподарських зв'язках.	6	6
6.	Зовнішня торгівля України: структура, сучасний стан та перспективи Аналіз побудованих графіків, діаграм, прогнозів. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо перспектив розширення обсягів та диверсифікації структури зовнішньої торгівлі України.	6	8

7.	<p>Інвестиційне співробітництво України. Регулювання іноземного інвестування в Україні.</p> <p>Аналіз побудованих графіків, діаграм, прогнозів. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо перспектив розширення інвестиційного співробітництва України.</p>	6	6
8.	<p>Україна в системі міжнародної трудової міграції.</p> <p>Аналіз динаміки трудових міграційних зв'язків України з країнами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати прогноз. Зробити аналітичну записку до отриманих результатів. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій.</p>	6	8
9.	<p>Фінансові та виробничі зв'язки України..</p> <p>Підготовка до обговорення динаміки фінансових зв'язків України, характеристики економічні відносини між Україною та МВФ, групою Світового банку. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо перспектив зовнішнього боргу.</p> <p>Аналіз динаміки виробничих та науково-технічних зв'язків України. Виявлення тенденцій, окреслення проблем, пошук можливих шляхів розширення участі України в міжнародному русі технологій, виходячи з її науково-технічного потенціалу.</p> <p>Збір фактичного матеріалу та аналітичних оглядів за темою</p>	8	8
10.	<p>Зовнішньоекономічні зв'язки України з окремими країнами та регіонами світу, міжнародними організаціями</p> <p>Збір фактичних матеріалів та опрацювання тематичних наукових статей.</p> <p>Проаналізувати динаміку зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати та обґрунтувати прогноз.</p> <p>Розкрити сутність взаємовідносин України з міжнародними організаціями (ООН, СОТ, Всесвітня митна організація, ВОЗ, Всесвітня туристична організація (UNWTO), Інтерпол, тощо), оцінити ефективність співробітництва, визначити перспективи</p>	8	8
11.	<p>Україна у світових інтеграційних процесах.</p> <p>Підготовка до обговорення: опрацювання численних наукових публікацій за темою. Виявити основні гео економічні спрямування України.</p> <p>Проаналізувати динаміку зовнішньоекономічних відносин між Україною та ЄС, іншими інтеграційними угрупованнями світу, виявити зміни та тенденції, обґрунтувати прогноз розвитку відносин.</p>	6	8
12.	<p>Основні вектори розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України</p> <p>Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій, політичних діячів. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо проблем, шляхів їх подолання, визначення головних векторів розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.</p>	6	6
	<b>Разом</b>	<b>105</b>	<b>116</b>

## 6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

## 7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

## 8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Україна в системі світогосподарських зв'язків: нормативно-правова база та вектори розвитку» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних/семінарських заняттях та лекціях, у формі виступів аспірантів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань;

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які аспірант може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень аспіранта. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана кількість рейтингових балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

*Оцінювання відповідей під час проведення екзамену (час виконання – 90 хвилин):*

Теоретичне питання – 10 балів

Творче питання – 15 балів

Тести – 15 балів (5 тестових завдань x 3 бали)

**За бажанням аспірант має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, 2 бали за кожну вірну відповідь)**

**УВАГА!** У разі використання заборонених джерел на екзамені аспірант на вимогу викладачів залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

## 9. Схема нарахування балів

*Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:*

виконання практичних завдань - 60 балів

підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів

**Заохочувальні бали** - виконання додаткового індивідуального завдання – 10 балів, підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни - 15 балів

*Максимальні значення оцінювання діяльності аспіранта при вивченні навчальної дисципліни*

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Разом		
Практичне завдання 1	Практичне завдання 2	Практичне завдання 3	Практичне завдання 4			
15 (мінімум 8)	15 (мінімум 8)	15 (мінімум 8)	15 (мінімум 8)	60	40	100

Аспірант допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав **не менше 30** балів.

## Шкала оцінювання



Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

## 10. Рекомендована література

### Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” //ВВР. – 1991. №29 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua))
2. Голіков А.П. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів: Навч. посіб. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 222 с.
3. Голіков А.П., Казакова Н.А., Грицак Ю.П., Сідоров В.І. Географія мирового хозяйства: - Навчальний посібник (з грифом МОН України). –К.: Центр учбової літератури 2007. – 230 с..
4. Голіков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А. Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення. Навчальний посібник (з грифом МОН України). – Київ: Знання. 2009. – 230 с.
5. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М.В. Шуба. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12492>
6. Григорова-Беренда Л.І. **Україна в системі світогосподарських зв'язків: методичні рекомендації до семінарських та практичних занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних науково-дослідних завдань для студентів спеціальності 8.03020301 – Міжнародні економічні відносини (ОКР магістр).** – Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. – 48 с.
7. Григорова-Беренда Л.І. **Україна в системі світогосподарських зв'язків: дистанційний курс.** // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017-2021. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1498>
8. Економічна асоціація України з Європейським Союзом: монографія/ О.І.Шнирков, В.І.Муравйов, Р.О. Заблоцька та ін; за ред. О.І.Шниркова, В.І. Муравйова. – К: ВПЦ «Київський університет», 2015. – 415 с.
9. Зовнішня торгівля України: ХХІ ст.: монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг ред. А.А. Мазаракі. . - К.: КНТЕУ, 2016. - 700 с.
10. Матюшенко І.Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І.Ю. Матюшенко, С.В. Беренда, В.В. Рєзніков. – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 495 с.
11. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
12. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.:КНЕУ, 2003 – 948 с.
13. Поліщук Л. С. Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України: навчальний посібник / Л.С. Поліщук. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2013. – 271 с.
14. Право Європейського Союзу:основи теорії: підручник/ за заг.ред. І.В. Яковюка. -Харків : Право, 2019. – 360 с.
15. Соціально-економічний розвиток регіонів України: проблеми науки та практики: Монографія. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2007. – 404 с.
16. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський та ін. – К., Либідь, 2002. – 470 с.
17. Хаустова В. Є., Григорова-Беренда Л. І. Оцінка та діагностика зовнішньоекономічної безпеки України: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 192 с.

### Допоміжна література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - No 30. - Ст. 141 (з наступними змінами).

2. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 50. -
3. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 199; 2003. – № 30. – Ст. 247
4. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. № 93/96 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua))
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144 (з наступними змінами).
7. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.) [Електронний ресурс] / [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_003](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003)
8. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 (з наступними змінами).
9. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Рада України. - 2003. - № 40 - 44. - Ст. 356 (з наступними змінами).
10. Беренда С.В., Григорова Л.І. Основні доміанти та тенденції українсько - казахських зовнішньоторговельних відносин //Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Економічна серія. № 786, 2007 р., стор. 165-171.
11. Вплив асиметрії умов членства України в СОТ на її зовнішню торгівлю з країнами ЄС і Митного союзу ЄврАзЕС [Електронний ресурс] / М. О. Кизим, І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, І. В. Ярошенко // Бізнес Інформ. - 2014. - № 4. - С. 8-19. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf\\_2014\\_4\\_2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_4_2)
12. Григорова-Беренда Л.І. Визначення сутності поняття зовнішньоекономічна безпека // Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції 11-12 листопада 2010 р.-Х.: ФОП Павленко О.Г., ВД "ІНЖЕК", 2010.- С. 23-25
13. Григорова-Беренда Л.І. Засади державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України // Соціально-економічний розвиток України та її регіонів: проблеми науки та практики. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 травня 2011 р.- Х.: ФОП Александрова К.М.;ВД "ІНЖЕК".- С. 97-100
14. Григорова-Беренда Л.І., Багмут М. О. Трансформація структури зовнішньої торгівлі України //Матеріали XVI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 2 квітня 2021 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. – стор. 19-22. Режим доступу: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/1b7c7c081c3b2bc05084a3ad400c0674.pdf>
15. Григорова-Беренда Л.І., Волков О. Р. Сучасні тенденції торговельних відносин України й Норвегії. // Матеріали XIII науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 30 березня 2018 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – стор. 75-78.
16. Григорова-Беренда Л.І., Карпенко К.Г. Приватизація стратегічних об'єктів державної власності в країнах ЄС: досвід для України //Матеріали XI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 25 березня 2016 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – стор. 107-112.
17. Григорова-Беренда Л.І., Ліу Тхай Тхань В'єт. Інвестиційна привабливість регіонів України: галузеві зміни. // Матеріали XIII науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 30 березня 2018 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – стор. 79-84.
18. Григорова-Беренда Л.І., Перепелиця Є. О. Перспективи розвитку медичного туризму в Україні //Матеріали XVI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 2 квітня 2021 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. – стор. 23-26. Режим доступу: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/1b7c7c081c3b2bc05084a3ad400c0674.pdf>
19. Журнали «Вісник ТПП», «Діловий вісник», «Економіка України», «Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна» (Серії: «Економіка» та «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»), «Актуальні проблеми економіки», «Бізнес Інформ», «Ефективна економіка» та інші періодичні економічні фахові видання.
20. Світова економіка : підручник / За ред. А.П. Голіков, О.А. Довгаль . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 265 с.

21. Спеціальні санкції як вид адміністративної відповідальності у сфері зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] / Т. В. Філіпенко, А. С. Філіпенко // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2016. - Вип. 2. - С. 204-211. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs\\_2016\\_2\\_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2016_2_23)
22. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації / За ред. А.П. Голіков, О.А. Довгаль. - Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. - 315 с.
23. Українські перспективи застосування моделі економічного успіху "східноазійських тигрів" [Електронний ресурс] / С. Гасім // Вісник Міжнародного слов'янського університету. Сер. : Економічні науки. - 2013. - Т. 16, № 1-2. - С. 54-59. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VMSU\\_econ\\_2013\\_16\\_1-2\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VMSU_econ_2013_16_1-2_10)
24. Grigorova-Berenda L., Matyushenko I., Sviatukha I. Modern Approaches to Classification of Biotechnology as a Part of NBIC-Technologies for Bioeconomy // British Journal of Economics, Management & Trade, ISSN: 2278-098X, Vol.: 14, Issue.: 4 DOI : 10.9734/VJEMT/2016/28151

## **11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення**

1. <https://ec.europa.eu/eurostat> - офіційний сайт Статистичної служби Європейської комісії (Євростат)
2. [www.agroconf.org](http://www.agroconf.org) – сайт Української аграрної кофедерації
3. [www.apk-inform.com](http://www.apk-inform.com) - сайт АПК-Інформ
4. [www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua) - офіційний сайт НБУ
5. [www.business.ua](http://www.business.ua) – сайт газети «Бізнес»
6. [www.customs.gov.ua](http://www.customs.gov.ua) - офіційний сайт Державної митної служби України
7. [www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua) – офіційний сайт Міністерства економіки України
8. [www.mfa.gov.ua](http://www.mfa.gov.ua) – офіційний сайт МЗС України
9. [www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) - офіційний сайт Міністерства фінансів України
10. [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) – офіційний сайт ВР України
11. [www.ugmk.info](http://www.ugmk.info) - бізнес-портал реального сектору економіки
12. [www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) – офіційний сайт Державного комітету статистики України
13. [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org) – офіційний сайт Світового банку
14. [www.wto.in.ua](http://www.wto.in.ua) – сайт Україна й СОТ
15. [www.wto.org](http://www.wto.org) – офіційний сайт СОТ

## **12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)**

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1498>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться до 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборону відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі, режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1498>